

دیابت چیست؟

دیابت زمانی بوجود می آید که در بدن شما به اندازه کافی انسولین تولید نشود یا از انسولین تولید شده در بدن به طور مؤثری استفاده نگردد. بدن شما بدون انسولین نمی تواند انرژی مورد نیاز را از مواد غذایی مصرفی بدست آورد. به گزارش خبرنگار سایت پزشکان بدون مرز، انسولین هورمونی است که از غده لوزالمعده ترشح می گردد.

غذایی که مصرف می کنیم در بدنمان به نوعی قند به نام گلوکز تبدیل می شود. انسولین به گلوکز کمک میکند که وارد سلولهای بدن شود تا به انرژی تبدیل گردد. بدون انسولین، گلوکز به جای ورود به سلول در بدن جمع می شود.

انواع دیابت

1-دیابت نوع اول: این نوع دیابت زمانی اتفاق می افتد که انسولین یا وجود ندارد یا مقدار آن بسیار کم است. در چنین مواردی باید انسولین تزریق گردد

دیابت نوع 1 اغلب کودکان و نوجوانان را در بر می گیرد. این نوع دیابت حدود 10% کل دیابتی ها را شامل می شود.

2-دیابت نوع دوم: این نوع دیابت زمانی اتفاق می افتد که بدن قادر به تولید انسولین به اندازه کافی نباشد و یا انسولین تولید شده نتواند به خوبی مورد

استفاده قرار گیرد. با رژیم غذایی، داروهای خوراکی و فعالیتهای جسمی می توان این نوع دیابت را کنترل کرد. دیابت نوع 2 اغلب در افراد بالغ دیده می شود و شایعترین نوع دیابت است و 90% کل دیابتی ها را شامل می شود.

علامه بیماری دیابت

-پر نوشی

- پرخوری

-پر اداری

- تاری دید و سردرد

- خواب آلودگی و احساس خستگی

- طولانی شدن مدت زمان ترمیم زخمها

روش تشخیص

تشخیص بیماری بر اساس اندازه گیری

قند خون ناشتا انجام می گیرد. وجود قند

در ادرار نیز به تشخیص بیماری کمک می

کند.

عواملی که باعث بیماری دیابت نوع

دوم می شوند:

چاقی

سن بیش از 40 سال

کمبود ورزش و فعالیت جسمی

سابقه دیابت در خانواده

خانم هایی که سابقه سقط، مرده زایی

بدون علت و یا تولد نوزاد 4 کیلوگرم و بیشتر دارند.

رژیم غذایی در بیماران دیابتی

رژیم غذایی اصل و پایه، کنترل دیابت مخصوصا دیابت نوع دوم است. بنابراین رعایت نکات زیر لازم است:

1-اولین گام را با حذف قند چای، دسر و غذاهای شیرین آغاز کنید و به جای آنها از شیرین کننده های مصنوعی استفاده کنید.

2-به منظور کنترل قند خون و جلوگیری از نوسانات شدید آن بهتر است که در همه موارد از 5 یا 6 وعده غذایی استفاده شود. در صورت امکان، ورزشهای سبک (مانند پیاده روی) توصیه می گردد.

3-از مواد نشاسته ای مثل نان، سیب زمینی و برنج و... به مقدار کم که موجب افزایش وزن نشوند مصرف نمایید.

4-به جای پروتئین حیوانی بهتر است از حبوباتی که دارای فیبر بالایی هستند، تامین شود.

5-به جای قندهای ساده بهتر است از میوه ها و سبزی هایی که دارای فیبر بالایی هستند، استفاده شود.

آیا درمان قطعی وجود دارد؟

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مرکز آموزشی درمان و تحقیقاتی امام رضا (ع)

دیابت چیست؟

تهیه و تنظیم:

رویای صفری
کارشناس پرستاری

واحد کلینیک

زیر نظر دکتر اسمعیل فرجی وبا تشکر از مسئول محترم
درمانگاه آقای حسینی اصل

تاریخ تنظیم: اردیبهشت 1399

جذب اضافی مایعات از بدن می شود. با نوشیدن مایعات فراوان و کنترل قند خون می توان مشکل بیوسیت را حل کرد.

5- بطور کلی در بیماران دیابتی نوع دوم، انجام ورزش سبک (مانند 30 دقیقه پیاده روی) پس از صرف غذا در تنظیم سطح گلوکز خون مؤثر است. ورزش منظم در بیماران، خطر ابتلا به بیماریهای قلب و عروق را بسیار کاهش می دهد.

6- اندازه گیری مرتب قند خون و ثبت آن بسیار حایز اهمیت است. آزمایش قند خون، بهترین راهنما برای دانستن وضعیت قند خون بیمار است.

7- در صورت مشاهده هر پدیده غیر عادی در پاها (مانند سخت شدن پوست در قسمتی از کف پاها، وجود بی حسیی و کرختی و خمیدگی در قسمتی از پاها) باید فوراً به پزشک مراجعه کرد.

منابع:

- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
  - بانک اطلاعات پزشکی
- آدرس سایت بیمارستان امام رضا (ع)

<http://imamreza.tbzmed.ac.ir>

دیابت درمان قطعی ندارد ولی روشهای مؤثری برای کنترل خوب و پیشگیری از بروز عوارض وجود دارد. با کنترل دیابت می توان تا حد امکان قند خون را در حد طبیعی حفظ کرد. برای دستیابی به این هدف، بکارگیری روشهای زیر مؤثر است:

- آموزش مستمر و مداوم
- تغذیه صحیح
- تست مرتب قند خون
- ورزش مرتب
- استفاده از انسولین یا داروهای خوراکی در صورت لزوم

مراقبت از بیماران دیابتی:

1- در صورتیکه خورسانی به پاها خوب بوده و مشکل خاصی ندارید، کافی است بصورت روزانه پاهایتان را چک کنید.

2- مشاهده روزانه پا جهت بررسی وجود تاول، بریدگی، خراش و ضایعات بین انگشتان لازم است انجام شود مخصوصاً بین انگشتان پا را باید بدقت خشک کرد.

3- اگر پوستتان خشک است بهتر است از کرم یا روغن نرم کننده استفاده کنید. این ماده باید پس از شستشو و خشک کردن پا مصرف شود و بین انگشتان پا مالیده نشود.

4- بیوسیت می تواند یکی از نشانه های افزایش قند خون باشد؛ زیرا افزایش ترشح ادرار موجب کم آب شدن بدن و